

vos propos concernant M. Vandecasteele. Vous avez déclaré: "La Belgique n'a que peu de leviers diplomatiques et économiques pour obtenir sa libération." Concrètement, que cela signifie-t-il? Comment expliquez-vous la contradiction entre votre défaitisme et le grand optimisme affiché par le ministre de la Justice quasi dans le même temps? Il se dit, quant à lui, convaincu que M. Vandecasteele sera libéré.

Le traité de transfèrement avec l'Iran a-t-il fait l'objet d'une loi d'assentiment par le Parlement iranien? C'est une condition sine qua non pour son entrée en vigueur.

Enfin, en réponse à mon collègue M. François De Smet, le premier ministre a affirmé, hier, étudier toutes les options diplomatiques et juridiques pour faire avancer ce dossier. Votre participation à une mission diplomatique en Iran avec le premier ministre en fait-elle partie?

Les Belges occupant des postes stratégiques européens – M. Reynders à la Commission européenne ou encore M. Michel au Conseil européen, qui sont d'ailleurs de votre parti – sont-ils aujourd'hui mobilisés?

Je pense enfin aussi à vos homologues de pays européens dont des ressortissants innocents ont également été pris en otage par l'Iran. Aujourd'hui, on parle de sept otages français qui sont également en prison en Iran.

02.06 Goedele Liekens (Open Vld): Aangezien mijn stem het laat afweten, verwijs ik naar de schriftelijke versie van mijn vraag.

Geachte mevr. de minister,

Begin deze maand werd Mohsen Shekari, een Iraanse jongeman van slechts 23 jaar oud opgehangen door de Iraanse overheid. Hij werd opgepakt tijdens de protesten van de voorbije maanden tegen het regime. De man zou schuldig zijn bevonden aan "vijandschap tegen God". Hij was de eerste betoger die geëxecuteerd werd na deelname aan de protesten.

Sinds half september zijn duizenden Iraniërs op straat gekomen om te protesteren tegen de strenge kledingvoorschriften, het gewelddadige Iraanse regime en voor meer vrijheid in het land. De protesten begonnen na de dood van de 22-jarige Mahsa Amini. Zij werd opgepakt door de zedenpolitie omdat ze haar hoofddoek verkeerd aan had en stierf aan haar verwondingen. Bij confrontaties tussen betogers en ordetroepen

vielen al honderden doden. Duizenden mensen zijn opgepakt. Mensenrechtenorganisaties vreesden dat de executie van Shekari het startshot was van een nieuwe intimidatiecampagne van het regime. Ze hadden, helaas, gelijk. Enkele dagen na deze executie werd Majidreza Rahnavard in het openbaar opgehangen en diezelfde dag werd de Iraanse profvoetballer Amir Nasr-Azadani ter dood veroordeeld.

Deze executies staan in schril contrast met hoopgevende berichten dat het Iraanse regime in november had uitgestuurd. Volgens het Iraanse persbureau Insa, zou de zedenpolitie ontbonden worden. Internationale hulporganisaties zagen dat als een toegeving van het Iraanse regime, maar er was ook veel argwaan. De executie van Shekari en de ter dood veroordeling van tientallen anderen heeft bewezen dat deze argwaan terecht was. En laat ons duidelijk zijn Mevr. De minister het is niet de zedenpolitie dat persé het grootste probleem is, maar de verplichting voor vrouwen om een hoofddoek te dragen, het buitenproportionale geweld van de Iraanse ordetroepen tegen vreedzame betogers en de inperking van hun algemene vrijheden. Daar gaat het hier om. Mijn vragen aan u zijn dan ook de volgende:

Heeft onze regering zich al uitgesproken over de barbaarse manier van ordehandhaving door Iraanse strijdkrachten tijdens de vreedzame betogingen?

Heeft onze regering reeds haar bezorgdheid geuit over de ter doorveroordelingen van tientallen activisten die door het Iraanse gerecht werden uitgesproken?

Werd er vanuit de internationale gemeenschap reeds een signaal gegeven om zowel de executies als de ter doorveroordelingen te veroordelen?

02.07 Daniel Senesael (PS): Monsieur le président, madame la ministre, inutile de rappeler – mes collègues l'ont fait – que notre assemblée a adopté jeudi dernier, à l'unanimité, une résolution visant la libération immédiate et inconditionnelle d'Olivier Vandecasteele en Iran.

Nous connaissons toutes et tous sa situation et les conditions de détention inhumaines auxquelles il fait face depuis presque un an. Elles ont été rappelées ce dimanche lors de la manifestation de soutien organisée à l'initiative d'Amnesty International à Bruxelles, à laquelle j'ai pu participer.

Notre texte, adopté à l'unanimité, a rassemblé l'appel de mes collègues, mais également celui de

l'ensemble de la population belge, pour que vous mettiez en œuvre tous les moyens disponibles afin de faire libérer notre compatriote et, d'ici cette libération, d'améliorer ses conditions de détention.

Par ailleurs, une résolution similaire a été adoptée par le Parlement européen la semaine dernière, afin d'appeler, de la même force, avec la même conviction, les autorités iraniennes à libérer nos compatriotes détenus en Iran mais également à collaborer de manière commune à ces libérations.

Madame la ministre, quels sont les moyens diplomatiques disponibles et effectifs dont vous usez, ou dont vous comptez user, afin de plaider auprès du régime de Téhéran la libération d'Olivier Vandecasteele? Un entretien avec le Haut représentant de l'Union européenne pour les Affaires étrangères, Josep Borrell, est-il prévu afin de d'évoquer ce sujet au plus vite? Quelle coordination est-elle envisagée au niveau européen afin de prendre des mesures communes dans le but de faire libérer Olivier Vandecasteele? La condamnation arbitraire d'Olivier Vandecasteele sera-t-elle mise à l'agenda du Conseil de l'Union européenne prochainement? Enfin, quelles sont les dernières nouvelles dont nos services diplomatiques disposent au sujet d'Olivier Vandecasteele et de l'évolution de ses conditions de détention?

02.08 Vicky Reynaert (Vooruit): Vorige week keurden wij hier in het Parlement unaniem een resolutie goed betreffende de onmiddellijke vrijlating van Olivier Vandecasteele. In de resolutie wordt de regering gevraagd alle diplomatieke middelen in te zetten om bij de Iraanse autoriteiten de vrijlating te bepleiten en een onmiddellijke verbetering van zijn detentieomstandigheden te eisen. Daarop volgde de hartverscheurende getuigenis van de zus van Olivier. We hebben vernomen hoe hij reeds 11 maanden in een isoleercel verblijft, zonder enig licht en bij een zeer lage temperatuur. Dat zijn onmenselijke omstandigheden dus. De zus heeft te kennen gegeven dat er een duidelijke impact is geweest op de omstandigheden van zijn detentie, toen het uitleveringsverdrag is goedgekeurd, net voor zomerreces, een verdrag dat inmiddels weer on hold is gezet.

Ook het politieke debat hieroverleeft. Afgelopen zondag nog eisten massaal veel betogers in Brussel zijn vrijlating en de petitie die Amnesty International heeft opgezet, heeft reeds 50.000 handtekeningen verzameld.

Mevrouw de minister, welke pogingen onderneemt

u opdat de heer Vandecasteele zo spoedig mogelijk in vrijheid wordt gesteld en in aanloop van de invrijheidssetting zijn detentieomstandigheden alvast worden verbeterd?

Ten tweede, hoe gaat u om met de verzoeken uit de resolutie van het Parlement?

Ten derde, hebt u contact met uw Iraanse collega van Buitenlandse Zaken en met de Iraanse ambassadeur in België? Kunt u ons daarover inlichten?

Ten vierde, welke opties ziet u zelf nog om Iran te dwingen tot vrijlating?

02.09 Malik Ben Achour (PS): Madame la ministre, je ne rappellerai pas ce qui vient d'être dit. Je voudrais simplement souligner que dimanche, au moins 1 000 personnes se sont rassemblées et qu'une pétition lancée par Amnesty International a recueilli 150 000 signatures à ce jour. La société civile est donc pleinement mobilisée. J'ai envie de dire enfin! On sent un vrai élan et une réelle inquiétude de nos concitoyens quant au sort de M. Vandecasteele.

Sur le plan politique, en revanche, on a le sentiment que si tout le monde est conscient de l'importance de ce qui se joue avec la situation de M. Vandecasteele, certains se bornent à des incantations qui sont certes très sympathiques, mais qui ne feront pas avancer le dossier sur le fond.

La question centrale est plutôt celle de savoir ce qui, sur les plans politique et diplomatique, permettra de maximiser les chances de voir sa libération se réaliser et, à défaut, ses conditions de détention s'améliorer.

Dans l'éventualité où le traité, voté par le Parlement au mois de juillet dernier et qui, jusqu'à preuve du contraire, était la voie la plus courte vers sa libération, serait annulé par la Cour constitutionnelle, la négociation diplomatique au sens le plus classique du terme redeviendrait le cadre de référence.

Madame la ministre, dans la perspective d'un retour à la case diplomatie pure, je voudrais vous poser les questions suivantes sachant qu'il y a peu de chances que vous puissiez y répondre précisément mais mon rôle est de vous les poser.

Quel schéma diplomatique comptez-vous activer en vue d'obtenir à minima l'amélioration des conditions de détention, et idéalement la libération

d'Olivier Vandecasteele?

Suivez-vous une logique purement bilatérale ou envisagez-vous de vous appuyer sur le soutien d'un ou plusieurs pays tiers, des pays alliés qui connaissent la même situation parce qu'ils seraient eux aussi concernés par des prisonniers nationaux ou d'autres nations identifiées comme étant en mesure d'engager un dialogue utile avec l'Iran sur ce point?

Quel est votre point de vue sur la possible inscription sur la liste européenne des organisations terroristes du corps des gardiens de la révolution? Quel a été le résultat des discussions lors du Conseil ce dernier lundi? Quelle est position de la Belgique sur ce point précis?

Le président: D'autres groupes souhaitent-ils prendre la parole? (Non) Comme ce n'est pas le cas, je cède la parole à Mme la ministre.

02.10 Minister Hadja Lahbib: Geachte leden, om te beginnen wil ik u enkele details geven over de situatie van Olivier Vandecasteele. Zoals we allemaal weten, wordt onze landgenoot nu al elf maanden willekeurig vastgehouden in Iran. Hij werd in isolatie geplaatst onder wrede, onmenselijke en vernederende omstandigheden. Onze ambassadeur kon Olivier Vandecasteele op 4 januari bezoeken. Dit was het zevende consulair bezoek sinds het begin van zijn detentie. U moet weten dat elk van deze bezoeken slechts wordt toegestaan na onvermoeibaar en voortdurend aandringen bij de Iraanse autoriteiten. Tijdens dit recente consulair bezoek heeft onze ambassadeur berichten van zijn familie doorgegeven en een aantal persoonlijke bezittingen overgemaakt. Hij stelde vast dat Olivier Vandecasteele fel vermagerd was. U zal begrijpen dat we details over zijn fysieke en mentale toestand enkel met de familie Vandecasteele delen. Zoals ik al zei, is hij gestopt met zijn gedeeltelijke hongerstaking.

Lors de chaque contact avec mon homologue iranien, l'objectif était de réclamer la libération immédiate d'Olivier Vandecasteele et, dans l'attente de sa libération, d'exiger les meilleures conditions de détention possibles, celles qui lui sont réservées actuellement étant cruelles, inhumaines et dégradantes.

C'était également le cas la semaine dernière, lorsque j'ai appelé le ministre iranien des Affaires étrangères pour exiger à nouveau sa libération. J'ai également demandé que ses conditions de détention soient encore améliorées, qu'il puisse

appeler plus souvent sa famille en Belgique.

Au cours de cet appel, mon homologue a fait référence au traité de transfèrement ratifié et à la procédure en cours devant la Cour constitutionnelle.

En ce qui concerne les questions sur l'arrêt de la Cour constitutionnelle, je tiens à préciser que je ne fais pas de déclaration sur les affaires en cours ni sur les jugements et arrêts du pouvoir judiciaire. Si vous avez des questions, je vous invite à les poser au ministre de la Justice.

Mijnheer De Vriendt, mevrouw Samyn, sinds de arrestatie en detentie van Olivier Vandecasteele hebben we de Iraanse ambassadeur al tien keer op het matje geroepen. Onze ambassadeur in Teheran heeft ter plaatse ook tientallen demarches uitgevoerd. Zelf heb ik de Iraanse buitenlandminister ontmoet en verschillende keren telefonisch gesproken. Onze boodschap blijft de onmiddellijke vrijlating van onze landgenoot. In de tussentijd willen we een gevoelige verbetering van zijn detentieomstandigheden.

We hebben ondanks onze demarches en contacten nog geen officiële bevestiging van de veroordeling van onze landgenoot ontvangen. We hebben nooit een officieel bericht van de aanklachten tegen hem gezien. We hebben evenmin een vonnis gezien, noch een diplomatische nota hierover ontvangen.

Hij heeft echter geen steun kunnen krijgen van de door hem gekozen advocaten en geen toegang gekregen tot zijn dossier, wat in strijd is met zijn rechten krachtens of overeenkomstig het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten waar Iran bij aangesloten is.

Lorsque nous avons convoqué l'ambassadeur d'Iran pour la dixième fois depuis le début de l'incarcération d'Olivier Vandecasteele le 10 janvier dernier, il n'a pu nous donner aucune indication sur cette prévue sentence. Nous avons également transmis un message de mise en garde contre la moindre violence qui serait exercée à l'encontre d'Olivier Vandecasteele à la suite de cette prévue sentence.

À nos yeux, Olivier Vandecasteele est un travailleur humanitaire estimé, reconnu, totalement innocent et détenu de manière arbitraire en Iran. Il doit immédiatement être libéré. Je reviendrai sur ce point par la suite.

België staat niet alleen in die situatie. Op

internationaal niveau heb ik bilaterale uitwisselingen gehad met verschillende Europese landen die zich in een vergelijkbare situatie bevinden. Mijn diensten staan ook in nauw contact met die landen om onze ervaringen te delen en onze krachten te bundelen tegen die gijzeldiplomatie die ons allen treft.

Verschillende speciale VN-rapporteurs hebben die willekeurige detentie ondubbelzinnig veroordeeld als zijnde een flagrante schending van het internationaal recht.

Au niveau européen, je suis en contact étroit avec les institutions européennes, dont le Haut représentant, Josep Borrell, ainsi que le président du Conseil européen, Charles Michel.

Notre pays ainsi que d'autres États membres ont abordé ces arrestations et ces détentions arbitraires lors du Conseil des Affaires étrangères avant-hier. L'Union européenne et les États membres doivent parler d'une seule voix et envisager une action collective mais je tiens tout de même à souligner que les États membres ne souhaitent pas mutualiser les dossiers individuels.

En ce qui concerne le traité sur les transférations des personnes condamnées, nous avons appris par la presse que cette convention a été ratifiée par les autorités iraniennes. Pour les étapes ultérieures concernant son entrée en vigueur, je vous renvoie une nouvelle fois vers mon collègue, le ministre de la Justice.

Mijnheer De Vriendt, wij blijven ons informeren over de situatie van professor Djalali via onze Zweedse collega's ter plaatse. Dokter Djalali bezit de Zweedse nationaliteit, evenals zijn familie. Ten tijde van de brand in de Evingevangenis op 15 oktober 2022 werd ons bevestigd dat hij veilig was. Hij blijft echter ter dood veroordeeld, zonder uitzicht op herziening van zijn vonnis.

À présent, à votre demande, j'aimerais revenir sur la situation en Iran. La république islamique d'Iran, madame Rohonyi, est en proie, depuis le 16 septembre 2022 et l'annonce de la mort de Mahsa Amini, à des manifestations d'une ampleur et d'une durée tout à fait inédites. La répression de ces manifestations a fait à l'heure actuelle près de 500 morts, y compris des dizaines d'enfants. Dix-sept manifestants ont été condamnés à mort.

Nous avons dénoncé ces condamnations et l'application de la peine de mort avec fermeté, notamment en convoquant l'ambassadeur d'Iran à plusieurs reprises pour lui rappeler notre

opposition de principe à la peine capitale et notre effroi face aux récentes exécutions. Je me suis également exprimée à de nombreuses reprises pour dénoncer la violence de la répression en Iran.

La forte répression de ces manifestations par le régime iranien et les manœuvres d'intimidation de ce dernier semblent avoir quelque peu diminué la mobilisation, hormis dans les provinces du Kurdistan et du Sistan-Baloutchistan. Le régime iranien ne semble ni ouvert au dialogue ni à l'écoute des revendications de la jeunesse iranienne malgré les informations qui ont pu être relayées sur la possible dissolution de la terrible police des moeurs.

Les manifestations semblent n'avoir eu à ce jour malheureusement aucun impact sur la nature du régime. Pour la Belgique et pour l'Union européenne, le recours massif et excessif à la force par les autorités iraniennes contre des manifestants pacifiques est absolument indéfendable et inacceptable. En conséquence, l'Union européenne a émis des sanctions, avec le soutien actif de notre pays.

Naar aanleiding van het neerslaan van de protesten plaatste de EU-Raad Buitenlandse Zaken op 17 oktober elf personen en twee entiteiten op de sanctielijst onder het mensenrechtensanctieregime Iran. Op 14 november werden daar 29 personen en drie entiteiten aan toegevoegd en op 12 december werden nogmaals twintig personen en één entiteit in de lijst opgenomen. Het gaat daarbij hoofdzakelijk om verantwoordelijken van de veiligheidsdiensten, waaronder de moraalpolitie, de Revolutionaire Garde en communicatiediensten.

Lors du Conseil des Affaires étrangères d'avant-hier, nous avons à nouveau sanctionné 37 personnes et entités, dont le Corps des gardiens de la révolution iranienne. La Belgique a soutenu ces quatre propositions et les a soumises au Conseil avec un certain nombre d'États membres de l'Union européenne.

Nous continuons à suivre de près la situation, en consultation avec nos partenaires de l'Union européenne, en envisageant d'éventuelles mesures supplémentaires.

Ces sanctions utilisent le régime existant de l'Union européenne en rapport avec les graves violations des droits de l'homme en Iran. Plus précisément, ces mesures portent sur le gel des

avoirs, l'interdiction de mettre à disposition des moyens économiques et l'interdiction d'entrer sur le territoire à l'encontre des personnes et des entités visées et qui ont commis de graves violations des droits de l'homme.

Daarnaast geldt er al een verbod op uitvoer naar Iran van uitrusting die kan worden gebruikt voor binnenlandse repressie en uitrusting voor de interceptie van telecommunicatieverkeer. We blijven op Europees niveau beschikbaar om de druk op het Iraanse regime op te voeren, zodat het een einde maakt aan zowel de mensenrechtenschendingen in het land als aan de steun die het door middel van wapenleveringen aan Rusland geeft in het conflict met Oekraïne.

La question de l'inscription du Corps des gardiens de la révolution islamique sur la liste des organisations terroristes, telle que proposée par ma collègue allemande, est aujourd'hui à l'examen et sera discutée au niveau européen.

Naar aanleiding van die ernstige verslechtering van de mensenrechtensituatie in Iran was België ook mede-indiener van de resolutie die tijdens de bijzondere zitting van de VN-Mensenrechtenraad van 24 november 2022 werd ingediend.

Elle met en place une *fact-finding mission* pour enquêter sur les violations des droits humains en Iran, avec un accent particulier sur les droits des femmes et des enfants. Le travail de cette *fact-finding mission* sera complémentaire au mandat déjà existant du rapporteur spécial du Conseil des droits de l'homme pour l'Iran qui, lui aussi, suit la situation de près et avec qui notre pays est également en contact régulier.

Nog in VN-verband steunde ons land, als lid van de ECOSOC, op 14 december de beslissing om Iran te verwijderen uit de VN-commissie voor de status van de vrouw. Het was de eerste keer dat een land uit de commissie voor de status van de vrouw werd verwijderd via een stemming in de ECOSOC. De beslissing was dus een duidelijk politiek signaal aan Iran, dat tevergeefs alles in het werk stelde om deze blamage te vermijden.

Mijnheer De Roover, er zijn op dit ogenblik 219 landgenoten ingeschreven in de consulaire registers van onze ambassade in Teheran. Er zijn geen Belgen geregistreerd in Travellers Online. Het reisadvies voor Iran is negatief. Meer nog, wij roepen al onze landgenoten op om het land te verlaten. Het reisadvies voor Iran is reeds geruime tijd negatief. In de periode 2019-2022 werden reizen afgeraden vanwege enerzijds de

coronapandemie en anderzijds de impasse in de uitvoering van de JCPOA. Er werd toen reeds melding gemaakt van het risico van arrestaties van westerlingen vanwege politieke motieven of veiligheidsredenen.

Depuis le 26 juin 2021, les voyages sont donc déconseillés en raison du risque d'arrestation arbitraire. Le 10 octobre 2022, nos compatriotes ont d'ailleurs été invités non seulement à ne pas se rendre en Iran, mais aussi à quitter le pays - je le répète - le plus vite possible, en raison des risques d'arrestation arbitraire. Dans le contexte des manifestations et des protestations qui se multiplient, des ressortissants européens ont été placés en détention. Je pense, si ma liste est bonne, qu'il y en a à l'heure actuelle une trentaine.

Mijnheer De Vriendt, ik kan als antwoord op uw vraag bevestigen dat ons land in december 2019, onder meer in opvolging van de resolutie van deze Kamer van 19 september 2019, aandeelhouder van INSTEX is geworden, daarin gevolgd door een aantal andere landen. In totaal zijn er nu tien lidstaten bij INSTEX aangesloten.

Het mechanisme heeft in maart 2020 de eerste transactie afgerond en is dus operationeel. Sindsdien zijn er echter geen transacties meer gevolgd. Het gaat daarbij niet om een gebrek aan interesse. Talrijke Europese bedrijven hebben concrete interesse getoond in dit mechanisme voor humanitaire transactie ter waarde van honderden miljoenen euro's.

De werking wordt echter door verschillende factoren gehinderd. Op financieel vlak gaat het om een gebrek aan Iraanse export die in aanmerking komt om de Europese export te compenseren. Daarenboven is er het grote wantrouwen van banken om met INSTEX samen te werken, ondanks strikte *due diligence procedures* en de steun van tien Europese overheden.

Cette réticence est principalement due à un facteur politique, notamment les sanctions américaines. Celles-ci ont été réintroduites par l'administration Trump à la suite du retrait des États-Unis de l'accord nucléaire du JCPOA (Joint Comprehensive Plan of Action) et entraînent des effets extraterritoriaux importants. Cependant, la raison principale réside dans un autre facteur politique - à savoir, en réalité, la réticence du côté iranien à permettre à INSTEX de fonctionner. L'Iran bloque toutes les autres transactions annoncées depuis mars 2020. Cette attitude s'explique par des motifs politiques, alors que cela va à l'encontre de l'intérêt de ses propres

concitoyens.

Daardoor heeft INSTEX zijn doelen vooralsnog niet kunnen realiseren. De bijkomende sancties van de Europese Unie naar aanleiding van de huidige crisis in Iran hebben geen direct effect op INSTEX.

Cependant, la situation politique rend aujourd'hui la levée par l'Iran de son obstruction actuelle à INSTEX encore plus improbable. Compte tenu de ces difficultés, la Belgique réfléchit actuellement au développement futur de mécanismes avec les autres partenaires d'INSTEX.

En ce qui concerne les expulsions d'Iraniens vers la Turquie, madame Rohonyi, je pense que cela relève de la compétence de la secrétaire d'État à l'Asile et à la Migration, ma collègue Nicole de Moor, qui sera sans doute ravie de répondre à votre question. Je crois qu'elle a en partie aussi répondu dans la presse.

02.11 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de minister, ik zal het nog eens herhalen: Olivier Vandecasteele zit al bijna een jaar vast in omstandigheden die wij ons niet kunnen voorstellen. Er kunnen inderdaad niet genoeg inspanningen worden geleverd binnen de gestelde contouren om ervoor te zorgen dat hij niet alleen vrijkomt, maar dat er ook een duidelijk signaal wordt gegeven dat België zich niet laat chanteren door een regime zoals dat van Iran, zodat de integriteit en de veiligheid van onze burgers in de toekomst beter wordt verzekerd dan hier het geval was, vandaar de resolutie die aandringt op een onvoorwaardelijke vrijlating van de heer Vandecasteele.

Ik wil nog twee elementen meegeven.

U hebt, ten eerste, bevestigd dat er een negatief reisadvies was en dat er zelfs een melding was van het risico op arbitraire arrestaties. Dat betekent dat wij – hopelijk zo snel mogelijk, nadat de heer Vandecasteele is vrijgelaten – hier een debat moeten voeren over de wijze waarop wij onze burgers nog beter kunnen beschermen dan door een vrijblijvend advies, dat blijkbaar toch niet altijd voldoende afschrikwekkend is, met alle gevolgen van dien.

Ten tweede wil ik erop wijzen, ook ten behoeve van de collega's, dat Amnesty International nu acties opzet ter ondersteuning van het debat en het versterken van de roep om de vrijlating van de heer Vandecasteele, maar dat datzelfde Amnesty International zich scherp heeft uitgesproken tegen

de Irlandeal, wat voldoende aangeeft dat kritiek op de Irlandeal absoluut niet gelijk te stellen is met desinteresse in het lot van de heer Vandecasteele, integendeel. Het ene kan en moet in een rechtsstaat gepaard gaan met het andere.

02.12 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de minister, u heeft weinig gezegd over de vrouwenrechten in Iran. Dat was een bijkomende vraag van mij.

Dit autoritaire regime drukt genadeloos de grondrechten van zijn burgers de kop in. Andersgelovigen of afvalligen worden in Iran vervolgd. Er vindt bruut geweld en brute intimidatie plaats tegenover seksuele minderheden. Vrouwen en meisjes worden al decennialang onderdrukt en beschouwd als tweederangsburgers. De verplichting om een sluier te dragen, is bijvoorbeeld verankerd in het Iraanse wetboek, dat veiligheids- en bestuursorganen in staat stelt om vrouwen te onderwerpen aan willekeurige arrestatie en detentie. Dat was bijvoorbeeld het geval voor Mahsa Amini.

Omwille van het feit dat een lichaamsdeel niet correct zou bedekt zijn en dit als beledigend wordt beschouwd, kan er gestraft worden met een gevangenisstraf van tien dagen tot twee maanden, of met 74 zweepslagen. De wet is van toepassing op meisjes vanaf 9 jaar. Maar in de realiteit wordt het verplicht voor meisjes vanaf 7 jaar, van zodra ze naar de basisschool gaan. De barbaarsheid van het regime van de ayatollah kent werkelijk geen grenzen.

Ondanks die zware repressie tegen haar eigen bevolking en de mensonterende gijzelingspolitiek van onder andere professor Djalali en Olivier Vandecasteele blijft deze regering vasthouden aan de nucleaire deal. Het is onbegrijpelijk dat deze regering zaken wil blijven doen met een dergelijke schurkenstaat. Het is onbegrijpelijk dat men bilaterale banden wil blijven smeden met deze terroristenstaat.

Wat onze fractie betreft, kan er nooit sprake zijn van het uitleveren van Assadi aan Iran. U kunt uiteraard niet veel details geven, maar ik weet zeker dat u achter de Irlandeal blijft staan, terwijl u weet dat een overbrenging van Assadi zal betekenen dat hij daar op vrije voeten zal rondlopen en er als een volksheld zal worden onthaald. Door het afsluiten van de Irlandeal heeft deze regering de weinige troefkaarten waarover ze beschikt in handen gegeven van het regime van de ayatollah.

Mevrouw de minister, mijn fractie hoopt opecht